

Selvbestemmelse, individualitet og tryghed er nøgleord. Standardløsninger lever ikke op til disse krav. Det er nødvendigt med decentrale og individuelle løsninger tilpasset den enkelte situation, herunder serviceforanstaltninger for ældre, der ikke længere kan klare sig.

Kommunerne skal differentiere deres initiativer netop med tanke på mangfoldighed og fleksibilitet. Friheden for de ældre til selv at vælge er væsentlig.

Boligforholdene og den sociale service samt de ældres økonomiske situation er kerneemnerne i ældrepolitikken.

For at tage det sidste først vil jeg nævne, at regeringen har ført et urimeligt og efter konservativ opfattelse meget uklogt togt imod folkepensionens grundbeløb. Op mod 50.000 pensionister har fået nedsat pensionen, men hvad der er endnu værre, er, at der er skabt generel usikkerhed om fremtidens pensionspolitik. Vil regeringen fortsætte udhulingen af grundbeløbet, eller skal det helt afskaffes, så grundbeløbet ikke længere er en ret, men en indkomstafhængig almisse? Er det med andre ord omsonst at spare op til sin egen pension, fordi man dermed automatisk mister den offentlige pension? Det vil have meget uheldige konsekvenser for opsparringen i samfundet og lægge en bombe under de meget vigtige arbejdsmarkedspensioner.

Fra konservativ side ønsker vi folkepensionens grundbeløb genoprettet. Det havde vi med i det reformforslag for 1996, som vi for nylig fremlagde, men regeringen har ikke været til at rokke. Jeg vil også understrege, at folkepensionens grundbeløb skal udbetales til alle uanset indkomst.

Boligen spiller en væsentlig rolle for de ældre som for alle mennesker i øvrigt. »Længst muligt i eget hjem« fortolkes indimellem temmelig firkantet. Begrebet skal ikke bruges til at nedtone betydningen af en særlig boligpolitik på ældreområdet. Eget hjem er ikke nødvendigvis egnet hjem og derfor heller ikke nødvendigvis det samme hjem hele livet igennem.

Det er vigtigt, at vi dels sikrer det nødvendige udbud af boliger, dels sikrer et varieret udbud af såvel boliger som boligformer: almindelige boliger, ældreboliger, plejeboliger. Det skal være muligt for de ældre at vælge det egnede hjem, som de kan gøre til deres eget hjem i den resterende del af livet. Det, der er vigtigt, er at sikre, at der er plejeboliger til rådighed, når behovet hos de ældre for en sådan er til stede.

Andre har nævnt den nylig fremkomne rapport fra Amternes & Kommunernes Forskningsinstitut og Socialforskningsinstituttet. Jeg vil sige, at denne rapport vel nok for os alle gennemhuller en række myter. Man har spurgt de 80-100-årige, altså den svageste ældregruppe, og det, jeg har hæftet mig ved, er, at de ældre er ganske godt tilfredse med og trygge ved at bo, som de gør. Bemærkelsesværdigt er det også, at ældre på plejehjem ikke er mere trygge end ældre i ældreegnede boliger. Generelt er mindre end 10 pct. ikke helt trygge.

At bo på plejehjem er ikke et værn mod at føle sig ensom. Plejehjemsbeboere er lige så ofte som andre alene, selv om de har lyst til at være sammen med andre. Men sådan er det vel desværre også for de øvrige aldersgrupper i vort samfund, og det er et problem, som ikke let løses gennem et politisk initiativ fra dette hus.

Må jeg derudover understrege, at den sociale service skal være der til dem, der har behov for det, og i det omfang, der er behov for. En udbygget social service er en helt afgørende forudsætning for, at filosofien »længst muligt i eget hjem« kan fungere, og her tænker jeg naturligvis på hjemmehjælp, hjemmesygepleje, kaldeanlæg, døgnpleje og andre hjælpeforanstaltninger, og her taler vi jo alt andet lige om de mange ældre, som ikke har behov for at bo i en decideret plejebolig, hvor personalet og hjælpen skal være lige om hjørnet.

En velfungerende hjemmehjælp er for mange det helt afgørende element for at få dagligdagen til at fungere såvel fysisk som psykisk. Jeg er ikke i tvivl om, at mange finder, at hjemmehjælpen er utilstrækkelig, og det skaber utryghed, og det er jo rigtigt – som det også har været nævnt – at det er det, rapporten peger på.

Det interessante i rapporten er også, at der stort set er tilfredshed med hjælpen til personlig pleje, og det synes jeg er ganske væsentligt. Men den praktiske bistand er der reelle problemer med. Der er behov for mere tid til rengøring og for hjælp til at komme uden for huset og andre ting, og det er selvfølgelig væsentligt, at der rettes op på dette. Der må flere timer til, men jeg er også sikker på, at ved en bedre tilrettelæggelse i kommunerne, en bedre organisering af administrationen af hjemmehjælpen, er det muligt at frigøre en række ressourcer.

Hjemmehjælperne gør en meget stor indsats, og det er værd at sikre, at de også får rimelige arbejdsvilkår.